

تأثیر برنامه آموزش بهداشت بر اساس الگوی پرسید بر کنترل کم خونی فقر آهن در دانش آموزان دختر مقطع دبیرستان شهرستان تالش

ثریا شکوری^{۱*}، دکتر غلام رضا شریفی راد^۲، دکتر پرستو گلشیری^۳، مهندس اکبر حسن زاده^۴، دکتر محمد شافع شکوری^۵

۱- کارشناس ارشد آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۲- دانشیار، دکتر آموزش بهداشت، گروه بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۳- استادیار، متخصص پزشکی اجتماعی، گروه بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۴- مربی، کارشناس ارشد آمار حیاتی، گروه آمار، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۵- پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

تاریخ دریافت ۸۸/۲/۲۱، تاریخ پذیرش ۸۸/۶/۱۸

چکیده

مقدمه: بیش از ۲ میلیارد نفر از مردم جهان از کمبود آهن رنج می‌برند. دختران نوجوان از جمله گروه‌های آسیب‌پذیر در این زمینه هستند. آموزش بهداشت با روش‌های گوناگون، وسیله‌ای مناسب جهت ایجاد انگیزه و اصلاح عملکردهای نادرست است. هدف از این پژوهش تعیین تأثیر برنامه آموزش بهداشت بر اساس الگوی پرسید بر آگاهی، نگرش و ایجاد رفتار مطلوب در جهت کاهش کم خونی فقر آهن می‌باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع مطالعات نیمه تجربی و دو مرحله‌ای است که بر روی ۷۲ دانش آموز که به طور تصادفی در دو گروه مورد و شاهد قرار گرفتند در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ انجام شد. مداخله در سه جلسه ۴۵ دقیقه‌ای برگزار شد و ۳ ماه بعد از مداخله آموزشی پی‌گیری صورت گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسش‌نامه براساس اجزاء مدل پرسید و انجام آزمایشات خونی هموگلوبین، هماتوکریک و فریتین بود. به منظور دستیابی به نتایج از آزمون‌های تی زوج، تی مستقل و من ویتنی و کای دو استفاده گردید.

نتایج: پس از مداخله آموزشی در گروه مورد نسبت به گروه شاهد میانگین نمره آگاهی ($P < 0/001$) و میانگین نمره نگرش ($P < 0/001$) (عوامل مستعد کننده)، استفاده از منابع آموزشی، تشکیل کلاس آموزشی و شرکت در کلاس آموزشی (عوامل قادر کننده) و تشویق خانواده و معلمین (عوامل تقویت کننده) و رفتارهای پیش‌گیری کننده از کم خونی فقر آهن افزایش معنی‌دار یافته‌اند.

نتیجه‌گیری: نتایج فوق نشان دهنده تأثیر مثبت برنامه مداخله آموزشی بر اساس الگوی پرسید و اجزای اصلی آن (عوامل مستعد کننده، قادر کننده و تقویت کننده) در افزایش رفتارهای پیش‌گیری کننده از کم خونی فقر آهن در جامعه مورد مطالعه می‌باشد.

واژگان کلیدی: آموزش بهداشت، الگوی پرسید، کم خونی فقر آهن

* نویسنده مسئول: رشت، بلوار شهید انصاری، خیابان ارشاد، مجتمع مسکونی پردیسان

Email: shafe448@yahoo.com